

Svet za civilni nadzor projekta Drugi tir

Datum: 18.4.2017

Spoštovani g dr. Miroslav Cerar;

Spoštovani g Karl Erjavec;

Spoštovani g Dejan Židan,

Predlogi za izboljšanje vladnega zakona o gradnji železniške proge Koper - Divača

Spoštovani Predsedniki koalicijskih strank,

radi bi vas opozorili, da v našem Svetu za civilni nadzor gradnje proge Koper - Divača nikakor ne moremo biti zadovoljni z dosedanjim potekom razgovorov in usklajevanj z vladno stranjo glede tega, kako izboljšati vladni predlog zakona o drugem tiru. Doslej nismo uspeli predstaviti niti vseh naših pripomb in predlogov, predvsem pa se o njih nismo mogli argumentirano pogovoriti. Ob tem presenečeni in razočarani ugotavljamo, da naši predstavniki niso bili povabljeni niti na današnjo sejo Odbora za infrastrukturo, kjer bi lahko bistvene pripombe in predloge neposredno predstavili nekaterim poslancem, članom odbora.

Naj vam zato na kratko predstavimo naše glavne pripombe oz. predloge.

Na predlog državnega sekretarja Jureta Lebna je bila vsebina usklajevanj med vladno stranjo in Svetom razdeljena v tri vsebinske sklope, ki naj bi jih obravnavale tri različne delovne skupine, lahko tudi vzporedno, na koncu pa bi skupaj opravili še redakcijsko branje.

V okviru prve delovne skupine naj bi skupaj še enkrat preverili tehnološke parametre celotnega projekta najbolj ustrezne oblike železniške povezave Divača – Koper (naš predlog: zasnova za 2-tirno progo) in njihovo cenovno opredelitev po posameznih postavkah ter tako dobili končno oceno vrednosti celotnega projekta (naš predlog: bistveno znižanje vrednosti naložbe z uporabo drugačnih enotnih cen in druge metodologije upoštevanja stroškov nepredvidenih del). Vaš predlog zakona sicer te problematike ne zadeva neposredno, ker ne vsebuje opredelitve investicijske vrednosti. Menimo pa, da ni mogoče sprejemati zakona o drugem tiru, dokler ni dokončno znana ocena stroškov projekta in finančna konstrukcija. Za ta namen pa je potrebno več časa za temeljito strokovno obravnavo teh vprašanj.

V drugi delovni skupini naj bi skupaj ocenili različne modele zagotavljanja potrebnih sredstev za financiranje projekta ter iskali optimalno rešitev tako z vidika kvalitete virov kot njihove sedanje in dolgoročne obremenitve slovenskega gospodarstva. V Svetu dajemo pri tem poseben poudarek temu, da zakon eksplicitno predvidi, da se na vire financiranja ne smejo vezati nobene obveznosti do izbire bodočih izvajalcev projekta ali celo obljube prednosti pri upravljanju s transportom po tej povezavi ali pri pretovoru blaga v Luki Koper. Zato vztrajamo pri predlogu, da projekt financira v celoti RS sama (brez nejasno opredeljenega sofinanciranja t.i. zalednih držav in poplačila obveznosti do njih oziroma zagotavljanja drugih ugodnosti), kar seveda postavlja pod vprašaj potrebnost oz. smiselnost samostojnega podjetja »2TDK, d.o.o.«.

V tretji delovni skupini želimo precizneje določiti transparentnost pri sprejemanju odločitev o poteku projekta ter sprotni operativni nadzor teh odločitev. V tem smislu predlagamo, da zakon določi, da investicijski program in finančni načrt potrdi Državni zbor in da vse aktivnosti v zvezi z izvedbo projekta nadzira posebna Nadzorna komisija. Zato predlagamo poseben 44a člen, v katerem bi zakon opredelil ustanovitev Nadzorne komisije (NK), v kateri bi poleg predstavnikov pristojnih ministrstev delovali tudi predstavniki strokovnih združenj in civilne družbe. V prilogi vam posredujemo predlog dodatnega 44a. člena, ki te dolžnosti poročanja in nadzora ter sestavo NK podrobneje definira, ter predlog novega 48. člena, s katerim bi nadomestili sedanji 48. člen vašega predloga zakona. K obema predlogoma sta podani obrazložitvi.

Vendar so doslej stekli le pogovori v okviru prve tematske skupine, medtem ko smo glede tretje skupine dobili zgolj povabilo, da pošljemo naš predlog ureditve. Posebej zaskrbljujoče je ravnanje Ministrstva za Infrastrukturo. Iz njegovih aktivnosti sledi, da Ministrstvo in Vlada ne nameravata spoštovati nalog glede usklajevanja besedila zakona, k čemur ju je zavezal državni zbor, pač pa bosta vztrajali pri sprejemanju zakona po nujnem postopku, še več, da ste ga že uvrstili na dnevni red pristojnih odborov. To bi seveda pomenilo, da pogovori o nekaterih vprašanjih oz. naših predlogih ne le, da ne bodo končani, temveč se niti začeli ne bodo. Kar bi pomenilo, da Ministrstvo sploh ni imelo namena, da resnično prouči naše pripombe in predloge, kaj šele, da se v skladu z zahtevami koalicijskih partnerjev uskladi s Svetom glede ključnih vprašanj.

Da se to ne bi dogodilo in ker verjamemo, da iskreno želite izboljšati vaš sedanji predlog zakona, predlagamo, da sprejemanje vladnega zakona umaknete iz nujnega postopka in da predlagate njegovo obravnavo v DZ po rednem postopku, obenem pa pospešite delo delovnih skupin. Prav tako vas prosimo, da z našimi pripombami in predlogi seznanite tudi Odbor DZ za infrastrukturo, ko bo ta obravnaval predlog zakona.

V primeru, da se to ne bo zgodilo, bomo prisiljeni javnost obvestiti, da je bil sklep koalicijskih voditeljev o nujnosti predhodnega usklajevanja z nami (Svetom) glede možnosti izboljšanja vašega predloga zakona samo slepilo za javnost. Prav to dokazujejo postopki vlade glede sprejemanja zakona v DZ, ki tečejo dalje po nujnem postopku in brez obravnave naših pripomb in predlogov.

Če bo Vlada ignorirala naše predloge oziroma izigrala sklep koalicijskih strank o predhodnem usklajevanju zakona s Svetom ter zakon v DZ sprejela po nujnem postopku, bomo razmislili, kakšne ukrepe lahko v Svetu oz. civilni družbi sprejmemo, da zaustavimo sprejetje oz. uveljavitev tega zakona, ki ga v tej obliki ocenjujemo kot neustreznega in izrazito škodljivega za Slovenijo.

Naj vas ob tem še spomnimo, da je Komisija za preprečevanje korupcije (KPK) izdala negativno mnenje glede vladnega predloga zakona, in sicer z argumentom, da zaradi nejasnosti določil vsebuje izrazita korupcijska tveganja, in da je iz tega razloga od Vlade zahtevala, da zakona ne sprejema v DZ po nujnem postopku. Verjamemo, da želite odgovorno in transparentno voditi projekt gradnje drugega tira in da ne želite, da bi njegovo izvedbo kazile koruptivne metode, kot se je zgodilo pri gradnji TEŠ 6, zato vas še enkrat pozivamo, da prisluhnete zahtevam Komisije za preprečevanje korupcije in civilne družbe po transparentnosti postopka sprejemanja vladnega zakona in zagotovitvi dovolj časa za široko strokovno in politično javno razpravo ob sprejemanju vladnega zakona.

S pozdravi,

Za Koordinacijski odbor Sveta za civilni nadzor projekta

Predsedujoči: Emil Milan Pintar

Poslano v vednost:

- Minister g. Peter Gašperšič;
- Koordinator g. Jure Leben;
- Vlada RS;
- Vodstvo DZ in predsednik Odbora DZ za infrastrukturo g. Igor Zorčič;
- Poslanske skupine;
- SINTEZA-KCD, kot idejni pobudnik;
- Mediji